

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії та менеджменту туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«12» серпня 2024 року

Організація рекреаційних послуг

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма „Міжнародний туризм”, „Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг”

Спеціальність 242 „Туризм і рекреація”

Галузь знань 24 „Сфера обслуговування”

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Факультет Географічний

Мова навчання Українська

Чернівці – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни **«Організація рекреаційних послуг»** складена відповідно до вимог освітньої програми «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг» та освітньої програми «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробники:

Бучко Жанна Іванівна, доцентка кафедри географії та менеджменту туризму, д. геогр. н.

Скутар Тетяна Дмитрівна, доцентка кафедри географії та менеджменту туризму, к. геогр. н.

Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм»

Тетяна СКУТАР

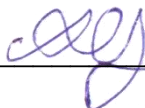
Погоджено
з гарантом ОП «Готельно-ресторанний сервіс
та туроперейтинг»

Галина КРУЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “ 12 ” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету

Протокол № 1 від “ 12 ” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни. Мета вивчення дисципліни „Організація рекреаційних послуг” полягає в підготовці фахівців, які володіють глибоким розумінням основних принципів, методів і практик, пов’язаних із розробкою, плануванням та наданням рекреаційних послуг у різних сферах туризму; застосуванням теоретичних знань у практиці організації різних рекреаційних заходів і спроможністю аналізувати потреби ринку та створювати конкурентоздатні рекреаційні пропозиції.

Пререквізити. Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін: „Основи туризму та рекреації” та „Рекреаційна географія”.

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей**:

- ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК13. Здатність планувати та управляти часом.
- СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- СК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
- СК6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).
- СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.
- СК21. Здатність аналізувати територіальне поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури за формами та видами туризму.

Програмні результати навчання:

- ПРН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
- ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території
- ПРН6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- ПРН9. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання Стандартів якості і норм безпеки.
- ПРН11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
- ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
- ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
- ПРН27. Пояснювати спеціалізацію туризму на основі аналізу територіального поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Навчальна дисципліна												
<i>Організація рекреаційних послуг</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	5	150	2	30	30	-	-	90	-	Іспит

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації рекреаційних послуг						
Тема 1. Вступ до курсу „Організація рекреаційних послуг (за видами)”	6	2	-			4
Тема 2. Рекреаційні потреби	9	2	2			5
Тема 3. Рекреаційна діяльність, її структура та класифікація	7	2	-			5
Тема 4. Рекреаційна послуга як складова сфери послуг	11	2	4			5
Тема 5. Якість і доступність рекреаційних послуг	9	2	2			5
Тема 6. Рекреаційні ресурси як основа розвитку рекреаційної діяльності	21	4	4			13
Модуль контроль	9	-	2			7
Разом ЗМ 1	72	14	14			44
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти організації рекреаційних послуг						
Тема 7. Організація лікувально-профілактичних послуг. Сервісне забезпечення дозвілля	20	6	4			10
Тема 8. Організація спортивно-оздоровчих послуг	13	2	4			7
Тема 9. Рекреаційні послуги установ природно-заповідного фонду	9	2	2			5
Тема 10. Організація приміського відпочинку (виїзна навчальна екскурсія)	10	2	4			4
Тема 11. Рекреаційне природокористування й охорона природи	8	2	-			6

Тема 12. Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг	9	2	-			7
Модуль контроль	9	-	2			7
Разом ЗМ 2	78	16	16			46
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>30</i>	<i>30</i>			<i>90</i>

3.3. Теми семінарських занять (не передбачено навчальним планом)

3.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	<p>Назва: Рекреаційні тури українських туроператорів</p> <p>Завдання: Проаналізувати офіційний сайт одного з туроператорів та створити таблицю з переліком рекреаційних турів (за видами рекреації) в Україні та за кордон</p> <p>Результати: Таблиця з переліком рекреаційних турів</p>	4	7
	<p>Назва: Визначення потреб споживача та оптимальний підбір рекреаційної послуги (рольова гра)</p> <p>Завдання: 1. Провести діалог з «клієнтом» щодо виявлення рекреаційних потреб. 2. Сформувати пропозицію рекреаційної послуги. 3. Визначити переваги й недоліки запропонованої рекреаційної послуги. 4. По завершенні роботи провести спільне обговорення. Вид роботи – груповий</p> <p>Результати: Заповнена таблиця на гугл-диску зі спільним доступом.</p>	2	3
3	<p>Назва: Правила та принципи спілкування з особами з інвалідністю</p> <p>Завдання: Опрацювати і засвоїти термінологію, правила та принципи спілкування з особами з інвалідністю</p> <p>Результати: Знати термінологію й особливості спілкування з особами з інвалідністю (відповіді на запитання).</p>	2	3
4	<p>Назва: Рекреаційні ресурси області (на вибір)</p> <p>Завдання: Виявити та проаналізувати стан рекреаційних ресурсів окремого регіону (адміністративної області) України. Робота виконується по групах.</p> <p>Результати: Захист обраної теми з презентацією</p>	4	7
5	<p>Назва: Модуль контроль 1</p>	2	10

	Завдання: Виконати завдання контрольної роботи Результати: Виконані завдання контрольної роботи		
6	Назва: Рекреаційно-курортний комплекс України Завдання: Підготувати презентацію про один з курортів України Результати: Доповідь з презентацією	4	5
7	Назва: Санаторно-курортні заклади України Завдання: Підготувати презентацію про один з санаторіїв України Результати: Доповідь з презентацією	4	5
8	Назва: Організація рекреаційної діяльності в національних природних парках (НПП) Завдання: Підготувати презентацію про один з НПП України Результати: Доповідь з презентацією	2	5
9	Назва: Організація приміського відпочинку (виїзна навчальна екскурсія) Завдання: Скласти характеристику рекреаційних об'єктів та інфраструктури на маршруті Результати: Характеристика рекреаційних об'єктів та інфраструктури на маршруті	4	5
10	Назва: Модуль контроль 2 Завдання: Виконати завдання контрольної роботи Результати: Виконані завдання контрольної роботи	2	10
Всього		30	60

3.5. Самостійна робота*

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Рекомендації щодо змісту та дизайну мультимедійних презентацій	4
2	Особливості рекреаційно-оздоровчої діяльності різних груп населення	5
3	Класифікація рекреаційної діяльності	5
4	Особливості рекреаційних послуг	5
5	Фактори впливу на якість надання рекреаційних послуг	5
6	Оздоровчо-рекреаційні ресурси Карпатського туристичного регіону України	13
7	Бальнеологічні курорти Карпатського туристичного регіону України	10
8	Розвиток анімації в рекреаційній діяльності	7
9	Організація рекреаційного обслуговування в туристичних готелях	9
10	Рекреаційне природокористування й охорона природи	6

	Правове забезпечення діяльності у сфері рекреаційних послуг	7
10	Підготовка до модульних контрольних робіт	14
	Всього	90

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- розповідь;
- лекція (проблемна лекція; лекція-візуалізація);
- пояснювально-ілюстративний метод навчання;
- проблемний виклад навчального матеріалу;
- метод порівняння;
- дослідна робота та метод проекту;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: іспит (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів, під час захистів практичних робіт.

Підсумкові тести та білети (іспит) покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами **неформальної освіти:**

- робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота												Підсумковий тест (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
3	3	7	7	3	7	5	5	5	5	5	5		

8. Рекомендована література

Базова (основна)

1. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 400 с.
2. Бучко Ж.І. Транскордонні рекреаційно-туристичні комплекси України: методологія дослідження та пріоритети розвитку. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук. Київ, 2019. 487 с.
3. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2013. 202 с.
4. Герасименко В.Г., Галасюк С.С. Організація надання туристичних послуг : навчальний посібник. Одеса : Атлант, 2014. 242 с.
5. Гетьман В.І. Рекреаційні послуги природно-заповідного фонду. *Туризм в Україні: виклики та відновлення* : зб. матеріалів Міжнар. турист. форуму, 21–22 берез. 2023 р. Київ : КНЕУ, 2023. С. 284–286. [Електронний ресурс]. URI <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/40353>
6. Гуменюк В.В. Державне регулювання курортно-рекреаційної сфери : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2016. 372 с.
7. Кілінська К.Й., Скутар Т.Д. Рекреаційно-туристична різноманітність Чернівецької області: сучасний стан, оцінка та перспективи: [Монографія]. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2014. 287 с.
8. Курортологія та курорти України : навч. посіб. для самостійної роботи студентів VI курсу медичних факультетів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Медична реабілітація» / уклад.

- С.М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 105 с.
9. Левцов С. В. Поняття рекреаційної послуги як продукту рекреаційної діяльності. *Ефективність державного управління*. 2013. Вип. 37. С. 443-450. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2013_37_60
  10. Любіцева О.О. Панкова Є. В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2007. 369 с.
  11. Машіка Г. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Організація рекреаційних послуг». Ужгород, 2021. 72 с.
  12. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник. ННБК «АТБ» Львів, 2022. 200 с. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/Monastyrskyy-Pryrodni-resursy-RK-svitu-book-2022.pdf>
  13. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія: : Навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.

Допоміжна

1. Бучко Ж.І., Граф Р.В. Рекреаційно-туристичні послуги в регіоні Форарльберг (Австрія): досвід для України // Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 25 листопада 2022 р., м. Запоріжжя. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. С. 82-85.
2. Бучко Ж.І., Чубата А.-Р.В. Рекреаційно-туристична діяльність у національному природному парку «Дністровський каньйон» // Географія та туризм: Матер. VI Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції Харків. націон. педагог. ун-ту ім. Г.С. Сковороди (28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Муромцевої Ю. І. Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2023. С. 245-250. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6bc18840-9049-4c30-acf7-fe7bf84d6f41/content#page=246>
3. Валінкевич Н.В., Тищенко С.В. Рекреаційна діяльність та сервісне обслуговування. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2021. № 4 (63). URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/1177>
4. Данилюк Т.І. Сутність поняття „послуга”: теоретичні аспекти. *Ефективна економіка*. 2014. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_8_26
5. Дроботова, М., Опалько, В., & Омельченко, А. (2024). Інноваційні об'єкти курортно-рекреаційної сфери України: тенденції та перспективи України. *Економіка та суспільство*, (65). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-87>.
6. Левцов, С.В. Зарубіжний досвід організації надання рекреаційних послуг та його імплементація в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 9. URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=889>

7. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. Укладачі : О.Д. Король, Т.Д. Скутар, Н.П. Аніпко, О.В. Руденко. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 232 с. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6351>
8. Рутинський М.Й. Стецюк О.В. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: навч. посіб. Чернівці: Книги –ХХІ, 2008. 440 с.
9. Скрипник Н.Я., Сердюк А.М. Рекреаційна географія: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 296 с.
10. Скутар Т.Д. Деякі підходи до визначення поняття „рекреаційно-туристичні ресурси”. *Науковий вісник Чернівецького університету* : зб. наук. праць. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. Вип. 587-588: Географія. С. 206-209.
11. Швець, Л., Редько, Н., & Дудка, Т. (2021). Сучасні тенденції розвитку сфери послуг. *Економіка та суспільство*, (34). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-57>
12. Язіна В., Острянин С., Завадська А. (2024). Аналіз системи забезпечення інклюзивних рекреаційних послуг: проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*, (66). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-58>

Інформаційні ресурси

1. <http://carpathia.gov.ua/ua/>
2. <http://www.karpaty.com.ua/>
3. <https://www.karpaty.info/ua/>
4. <http://www.karpaty.net.ua>
5. <http://www.stat.gov.ua/>
6. <http://www.tourism.gov.ua>
7. <http://www.zakon.gov.ua/>